

เอกสารข่าว

คณะกรรมการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม
และสิ่งแวดล้อม วุฒิสภา
โทรศัพท์ ๐๒ ๘๓๑ ๘๑๖๒-๓ โทรสาร ๐๒ ๘๓๑ ๘๑๖๓

วันพฤหัสบดีที่ ๒๔ มีนาคม ๒๕๖๕ คณะอนุกรรมการด้านสิ่งแวดล้อม ในคณะกรรมการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม วุฒิสภา ได้มีการประชุมผ่านสื่ออิเล็กทรอนิกส์เพื่อพิจารณาศึกษา (ร่าง) รายงานการพิจารณาศึกษาเรื่อง ระบบการจัดการกากอุตสาหกรรม

มติที่ประชุม : ที่ประชุมได้พิจารณาปัญหาอุปสรรคและข้อเสนอแนะ ของระบบการจัดการกากอุตสาหกรรม สรุปได้ดังนี้

ปัญหาอุปสรรคของการจัดการกากอุตสาหกรรม

- ส่วนของนโยบาย

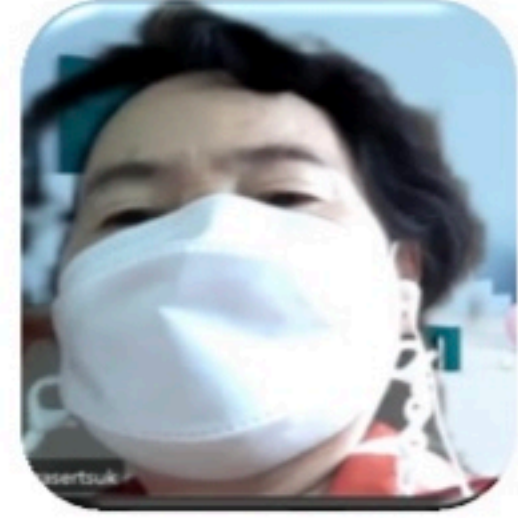
๑) นโยบายเกี่ยวกับการพัฒนาอุตสาหกรรมให้เป็นแหล่งลงทุนหลักของประเทศ ด้วยการส่งเสริมการลงทุนในอุตสาหกรรมเป้าหมาย (S-curve, New S-curve) ส่งผลต่อการเพิ่มขึ้นของปริมาณกากอุตสาหกรรมที่เป็นอันตราย และปัญหาในการจัดการกากอุตสาหกรรมที่เป็นอันตราย

"การพัฒนาต้องไม่ทิ้งทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมไว้ข้างหลัง"

เอกสารข่าว

คณะกรรมการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม
และสิ่งแวดล้อม วุฒิสภา
โทรศัทพ์ ๐๒ ๘๓๑ ๘๑๖๒-๓ โทรสาร ๐๒ ๘๓๑ ๘๑๖๓

ข้อเสนอแนะ

(๑) รัฐบาลจะต้องมีมาตรการที่เคร่งครัดในการจัดการกากอุตสาหกรรม พร้อมทั้งกำหนดมาตรการรองรับกากอุตสาหกรรมที่จะเกิดในอุตสาหกรรมเป้าหมาย (S-curve, New S-curve) และการขับเคลื่อนโมเดลเศรษฐกิจ Bio-Circular-Green Economy (BCG Model)

(๒) รัฐบาลควรจะทบทวนนโยบายรับการลงทุนอุตสาหกรรมรีไซเคิลจากต่างประเทศที่ใช้ประเทศไทยเป็นฐานการแปรรูปเศษวัสดุจากต่างประเทศแล้วส่งออกในเขตประกอบการเสรี ทั้งนี้ การลงทุนดังกล่าวจำเป็นต้องควบคุมไม่ให้เกิดปัญหาสิ่งแวดล้อม ในเรื่องการทิ้งกากของเสียในประเทศไทยให้ถูกต้องตามมาตรฐานและกฎหมายของประเทศไทย

(๓) ในกรณีอุตสาหกรรมรีไซเคิลในเขตประกอบการเสรี ที่นำเข้าเศษวัสดุจากต่างประเทศ โดยใช้ประเทศไทยเป็นเพียงฐานการแปรรูปเศษวัสดุจากต่างประเทศแล้วส่งวัสดุมีค่าออก และประเทศไทยได้เพียงค่าแรงงานในการแปรรูปดังกล่าว รัฐบาลต้องมีกลไกการติดตามตรวจสอบให้เป็นไปตามกฎหมายของประเทศไทยอย่างเคร่งครัด ๑๐๐ เปอร์เซ็นต์ เช่น ไม่มีการลักลอบนำขยะหรือเศษวัสดุอันตรายเข้ามาในประเทศ หรือลักลอบทิ้งเศษที่ไม่มีค่าสู่สิ่งแวดล้อม ฯลฯ มิเช่นนั้น นโยบายดังกล่าวจะไม่คุ้มค่ากับความเสียหายที่มาจากปัญหาสิ่งแวดล้อมที่เกิดขึ้น ซึ่งหากไม่สามารถติดตามตรวจสอบได้ครบถ้วน ๑๐๐ เปอร์เซ็นต์ รัฐบาลต้องยกเลิกนโยบายดังกล่าวนี้

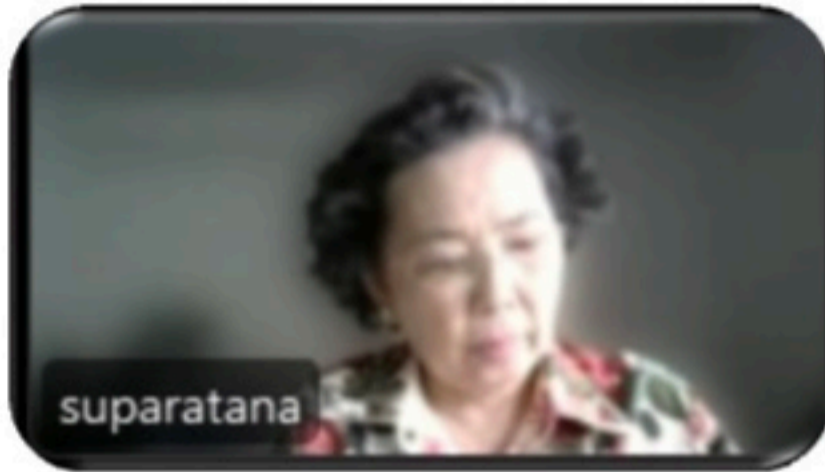
๒) นโยบายการขับเคลื่อนโมเดลเศรษฐกิจ Bio-Circular-Green Economy (BCG Model) การขับเคลื่อนนโยบายนี้ได้สร้างความตื่นตัว และกระตุ้นความต้องการวัสดุรีไซเคิลในกระบวนการผลิตด้วยแรงกระตุ้นดังกล่าว อาจทำให้เกิดการนำเข้าวัสดุรีไซเคิลซึ่งจะมีผลต่อการเพิ่มขึ้นของกากอุตสาหกรรม โดยเฉพาะกากอุตสาหกรรมที่เป็นอันตราย

"การพัฒนาต้องไม่ทิ้งทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมไว้ข้างหลัง"

เอกสารข่าว

คณะกรรมการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม
และสิ่งแวดล้อม วุฒิสภา
โทรศัพท์ ๐๒ ๘๓๑ ๘๑๖๒-๓ โทรสาร ๐๒ ๘๓๑ ๘๑๖๓

ข้อเสนอแนะ

รัฐบาลควรทบทวนนโยบายรับการลงทุนอุตสาหกรรมรีไซเคิลจากต่างประเทศที่ใช้ประเทศไทยเป็นฐานการแปรรูปเศษวัสดุจากต่างประเทศแล้วส่งออกในเขตประกอบการเสรี โดยเสนอให้

(๑) ใช้วัสดุรีไซเคิลภายในประเทศก่อน

(๒) ตั้งอัตราภาษีนำเข้าวัสดุรีไซเคิลจากต่างประเทศให้สูงขึ้น

(๓) มีกลไกติดตาม ตรวจสอบให้มีการปฏิบัติตามกฎหมายอย่างครอบคลุม สมบูรณ์ ไม่เช่นนั้น จะเป็นการสร้างปัญหาสิ่งแวดล้อมขั้นรุนแรง เพราะมีการทิ้งกากของเสียและมลพิษไว้ที่ประเทศไทย

(๔) หากไม่สามารถดำเนินการตามข้อ (๓) ได้ เสนอให้ยกเลิกนโยบายดังกล่าว

๓) นโยบายรับการลงทุนอุตสาหกรรมรีไซเคิลจากต่างประเทศที่ใช้ประเทศไทยเป็นฐานการแปรรูปเศษวัสดุจากต่างประเทศแล้วส่งออกการลงทุนแบบนี้สร้างสร้างปัญหาสิ่งแวดล้อมต่อประเทศไทย เพราะมีการทิ้งกากอุตสาหกรรมไว้ในประเทศไทย

ข้อเสนอแนะ

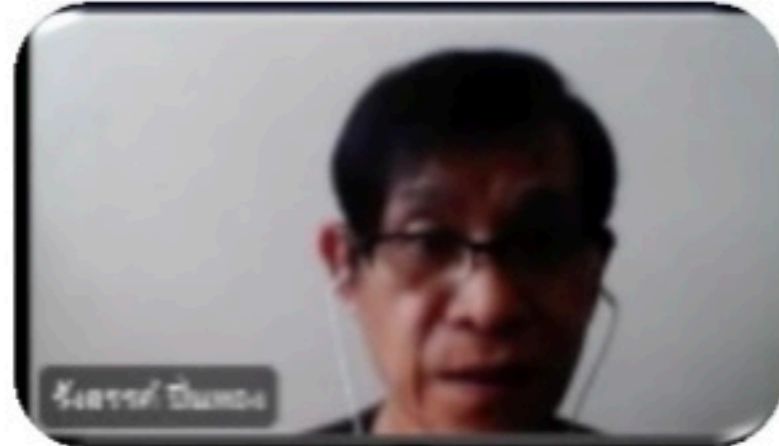
- รัฐบาลไทยควรมีนโยบายเร่งรัดและเตรียมความพร้อมให้กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม เพิ่มเติมรายการที่ต้องดำเนินการตามข้อกำหนดของอนุสัญญาบาเซล (Ban Amendment) เพื่อเพิ่มมาตรการป้องกันการนำเข้าส่งออกของเสียที่เป็นอันตราย ซึ่งรวมถึงขยะพลาสติก และขยะอิเล็กทรอนิกส์อย่างเข้มงวด

"การพัฒนาต้องไม่ทิ้งทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมไว้ข้างหลัง"

เอกสารข่าว

คณะกรรมการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม
และสิ่งแวดล้อม วุฒิสภา
โทรศัพท ๐๒ ๘๓๑ ๘๑๖๒-๓ โทรสาร ๐๒ ๘๓๑ ๘๑๖๓

- ส่วนของผู้ประกอบการหรือผู้ก่อให้เกิดกากอุตสาหกรรม (Waste Generator : WG)

๔) ผู้ประกอบการหรือผู้ก่อกำเนิดกากอุตสาหกรรมบางรายจึงไม่รายงานและไม่ใช้ระบบใบกำกับ การขนส่งของเสียอันตราย (Manifest System) สาเหตุส่วนหนึ่งเกิดจากการยกเลิกการต่อใบอนุญาตประกอบ กิจการโรงงาน (รง.๔) ทำให้ภาครัฐขาดเครื่องมือหรือกลไกที่จะได้รับข้อมูลในการกำกับดูแลชนิด และปริมาณ กากอุตสาหกรรม วิธีการการขนส่ง รวมถึงวิธีการกำจัดกากอุตสาหกรรม

ข้อเสนอแนะ

- ลดขั้นตอนกฎระเบียบหรือเร่งรัดการอนุมัติการจัดเก็บกากอุตสาหกรรมเกินระยะเวลาที่กำหนด หรือการอนุมัติการขนส่งกากอุตสาหกรรมออกนอกโรงงานไปจัดการบำบัด/กำจัด/รีไซเคิลให้มีความสะดวก และรวดเร็วมากขึ้น

๕) โรงงานประเภท ๑๐๕, ๑๐๖ ปัจจุบันยังไม่มีการกำหนดให้ต้องทำ EIA/EHIA ตามประกาศบัญชี รายชื่อที่ต้องทำรายงานของสำนักงานนโยบายและแผนทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม (สผ.) เนื่องจาก โรงงานประเภทดังกล่าว บางขนาดจะมีผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อม

ข้อเสนอแนะ

- โรงงานประเภท ๑๐๕, ๑๐๖ ที่อาจมีผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อมและสุขภาพอนามัยให้ สผ. พิจารณา ออกประกาศกำหนดขนาดโรงงานประเภท ๑๐๕, ๑๐๖ ในการจัดทำ EIA/EHIA

"การพัฒนาต้องไม่ทิ้งทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมไว้ข้างหลัง"

เอกสารข่าว

คณะกรรมการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม
และสิ่งแวดล้อม วุฒิสภา
โทรศัพท์ ๐๒ ๘๓๑ ๘๑๖๒-๓ โทรสาร ๐๒ ๘๓๑ ๘๑๖๓

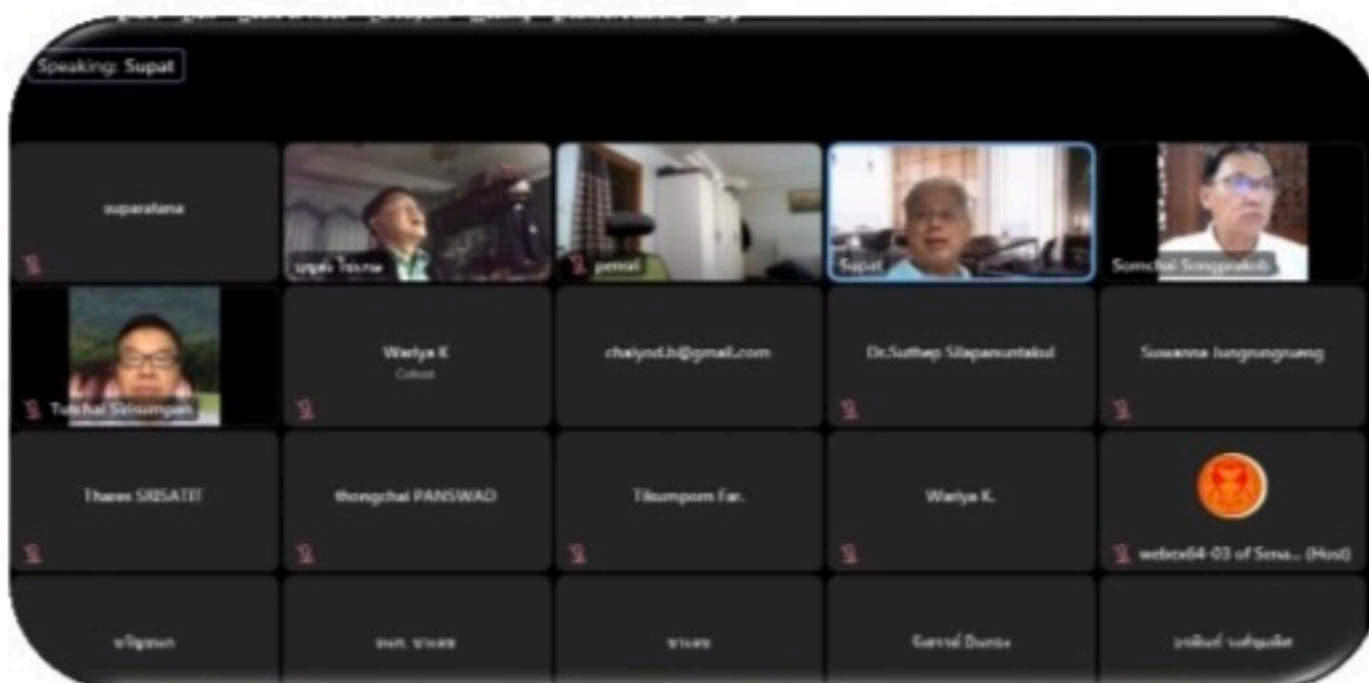

๖) สืบเนื่องจากพระราชบัญญัติโรงงาน (ฉบับที่ ๓) พ.ศ. ๒๕๖๒ ไม่ครอบคลุมถึงสถานประกอบการที่มีกำลังเครื่องจักรน้อยกว่า ๕๐ แรงม้าหรือคนงานน้อยกว่า ๕๐ คน ส่งผลต่อองค์ประกอบส่วนท้องถิ่นที่ต้องเป็นผู้กำกับดูแลสถานประกอบการเหล่านี้ เนื่องจากองค์ประกอบส่วนท้องถิ่นขาดความพร้อม ในการกำกับดูแล และไม่มีกฎหมายรองรับเกี่ยวกับประเภทสถานประกอบการที่เพิ่มเติมจากที่กำหนด ในประกาศกระทรวงสาธารณสุข เรื่อง กิจการที่เป็นอันตรายต่อสุขภาพ พ.ศ. ๒๕๕๘ และฉบับที่ ๒ พ.ศ. ๒๕๖๐ (จำนวน ๑๔๑ ประเภท)

ข้อเสนอแนะ

(๑) กระทรวงสาธารณสุขต้องเร่งรัดออกกฎกระทรวง ประกาศกระทรวง หรือคำแนะนำของคณะกรรมการสาธารณสุข เพื่อกำหนดแนวทางในการจัดการกากอุตสาหกรรม ซึ่งไม่เข้าข่ายเป็นกากอุตสาหกรรมตามพระราชบัญญัติโรงงาน (ฉบับที่ ๓) พ.ศ. ๒๕๖๒ เพื่อให้องค์ประกอบส่วนท้องถิ่นออกข้อบัญญัติท้องถิ่น ตามความในกฎหมายว่าด้วยการสาธารณสุข ทั้งนี้ กำหนดให้มีการส่งกากอุตสาหกรรมไปกำจัด ณ สถานประกอบการที่ได้รับอนุญาตจากกรมโรงงานอุตสาหกรรมต่อไป โดยมีระบบ Manifest System ในการกำกับดูแลการจัดการกากอุตสาหกรรมที่เกิดขึ้นในลักษณะเดียวกันกับระบบ Manifest System ของขยะติดเชื้อ

(๒) ท้องถิ่นจะต้องออกข้อบัญญัติท้องถิ่น ในการจัดการกากอุตสาหกรรมที่เกิดจากโรงงานที่มีกำลังเครื่องจักรน้อยกว่า ๕๐ แรงม้าหรือคนงานน้อยกว่า ๕๐ คน ตามประกาศของกระทรวงสาธารณสุข เกี่ยวกับการจัดการอุตสาหกรรมที่เกิดขึ้นจากโรงงานดังกล่าว

"การพัฒนาต้องไม่ทิ้งทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมไว้ข้างหลัง"